

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра української філософії та культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету
Комаха Л.Г.

«__» _____ 201__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ УКРАЇНИ

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 034 Культурологія
освітній рівень **бакалавр**
освітня програма ***Культурологія***

Вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання **денна**
Навчальний рік **2017/2018**
Семестр **I**
Кількість кредитів ECTS **3**
Мова викладання **українська**
Форма заключного контролю **екзамен**

Викладачі: Семикрас В.В., к.ф.н., асистент кафедри української філософії та культури

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробники: Семикрас В.В., к.ф.н., асистент кафедри української філософії та культури

Затверджено

«____» _____ 20__ р.

Зав. кафедри української філософії та
культури

_____ (Русин М.Ю.)

Протокол № ____ від «____» _____ 20__ р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «____» _____ 201__ року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

«____» _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – Метою курсу є оволодіння студентами знаннями про основні закономірності історичного розвитку української філософії, її місця і значення у світовому культурно-історичному процесі, загальноприйнятій науковій концепції її вивчення, основні методологічні принципи її дослідження, діяльність видатних вітчизняних мислителів.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти повинні мати знання, щодо основних етапів та характеристик історико-культурного процесу які вони отримали в загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів;
2. Володіти елементарними навичками наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно культурологічних подій та явищ.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Історія української філософії» є складовою освітньої програми підготовки фахівців другого рівня вищої освіти за спеціальністю **034 Культурологія** у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, викладається у першому семестрі у обсязі 3 кредити ЄКТС. Підсумковою формою контролю є екзамен.

В результаті освоєння курсу студент має здатність: усвідомлювати місце української філософії у розвитку світової та європейської філософської традиції; знати ключові історичні етапи розвитку української філософії, основних представників та їх ідей; формувати власну думку щодо розмаїття філософських ідей у вітчизняній філософії. В процесі освоєння даного курсу студент отримує базові знання про організаційне та науково-методичне забезпечення викладання Історії філософії України.

4. Завдання (навчальні цілі)

- Сформувати у здобувача вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» ряд загальних компетентностей, які достатні для виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю;
- Забезпечити викладання навчальної дисципліни засобами сучасних передових методик (у тому числі електронного навчання).
- Якісно організувати самостійну роботу студентів в межах навчальної програми, забезпечити системний взаємозв'язок із навчальними заняттями та самостійною роботою;
- Забезпечити якісне структуроване керівництво самостійною роботою студентів;
- Забезпечити якісний проміжний та підсумковий контроль виконання студентами вимог навчальної програми;
- Забезпечити внутрішній та зовнішній контроль якості виконання навчальної програми.
- Забезпечити повне досягнення студентами програмних компетентностей та очікуваних результатів навчання за дисципліною «Історія філософії України»

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	<p>Методологічні засади вивчення вітчизняної філософії: історіографія історії філософії, теорія історії філософії.</p> <p>Національна філософія і національна культура: сутність, співвідношення, складники та джерела формування.</p> <p>Історія української філософії: об'єкт та предмет дослідження, періодизація.</p>	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.2	<p>Міфологічний та філософський світогляд давніх слов'ян: проблеми формування та специфіка.</p> <p>Передумови виникнення та джерела формування філософської думки Давньої Русі.</p> <p>Питання пізнання, натурфілософії, антропології, аксіології у філософській культурі Давньої Русі.</p> <p>Філософські та соціально-політичні ідеї "Слова про закон і благодать" Іларіона Київського.</p> <p>Характерні риси та особливості філософської думки Давньої Русі.</p>	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.3	<p>Сутність гуманізму та умови його формування в Україні. Ранній і громадянський гуманізм в духовній культурі України XVI ст.: Павло Русин, Лукаш з Нового міста, Станіслав Оріховський-Роксолан.</p> <p>Ідеї гуманізму в працях латино- та польсько мовних діячів культури України XVI – початку XVII ст.: Симон Пекалід, Шимон Шимонович, Адам Чагровський, Іван Домбровський, Севастьян Кленович, Юрій Немирич.</p> <p>Філософська проблематика епохи Відродження в Україні: її сутність та особливості.</p>	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.4	Острозький культурно-освітній центр та його значення в духовному житті України.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження,	5

	<p>Філософські погляди Івана Вишенського.</p> <p>Зміст та спрямованість філософських курсів професорів Києво-Могилянської академії. Етико-моральна</p> <p>Перехід до філософії і науки Нового часу: Т. Прокопович, М. Козачинський, Г. Кониський.</p> <p>Філософія Г. Сковороди в контексті українського бароко.</p>		текст рекомендацій	
1.5	<p>Романтизм як культурно-літературна течія, його сутність та специфіка в Україні.</p> <p>Романтичні витоки філософських та суспільно-політичних поглядів М. Гоголя.</p> <p>Ідейний зміст програмних документів Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>Філософські і суспільно-політичні погляди Т. Шевченка.</p> <p>Шеллінгіанство і натурфілософія Д. Велланського.</p>	Лекція, самостійна робота	Письмова контрольна робота	5
1.6	<p>Петро Лодій як один з попередників академічної філософії в Україні.</p> <p>Філософські погляди Й.-Б. Шада та їх еволюція.</p> <p>О. Новицький про предмет і завдання філософії, механізми її розвитку.</p> <p>С. Гогоцький як історик філософії.</p> <p>Філософії серця П. Юркевича і критика ним антропологічного матеріалізму.</p> <p>Філософські уроки О. Гілярова.</p>	Семінар, самостійна робота	Усна доповідь	5
1.7	<p>Соціал-федералізм М. Драгоманова як засіб вирішення соціального та національного питання і руху до європейської цивілізованої України.</p> <p>Питання історичного поступу в творчості Івана Франка.</p> <p>Філософський світ ідей В.Вернадського.</p>	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5

	Д.Чижевський про національне і загальнолюдське в культурі і філософії. Інтегральний націоналізм Д.Донцова. Ідеї державотворення та філософії історії В.Липинського. Конкордизм В.Винниченка. Ідеї київської світоглядно-гносеологічної школи (П.В.Копнін, В.І.Шинкарук)			
	Вміти:			
2.1	демонструвати знання спеціалізованої літератури із історико-філософських досліджень	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5
2.2	аналізувати науково-історичну та філософську літературу (як тексти першоджерел так й критичні дослідження), визначати їх місце і роль в історії української та світової філософії.	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, пояснення до конспекту першоджерел презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	10
2.3	аналізувати основні етапи розвитку історії української філософії, орієнтуватися у сучасних наукових концепціях, в межах яких здійснюється її вивчення, ключові історичні події та постаті, які визначали розвиток історії вітчизняної філософії.	Семінар, Самостійна робота	презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій, письмова контрольна робота	10
2.4	сприяти аналізу тенденцій, закономірностей, причин та наслідків розвитку й проблем сучасності	Семінари, Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, текст рекомендацій	10
	комунікація:			
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої історико-філософської літератури в підготовці до семінарських занять та написання самостійних робіт;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, текст рекомендацій	5
3.2	презентувати результати проведених історико-філософських досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5
3.3	формулювати основні наукові проблеми дослідження історії української філософії та окреслювати	Семінари	Дискусії	5

	шляхи їх можливого вирішення.культурології.			
	автономність та відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із історико-філософських досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5
4.2	вирішувати комплексні завдання, пов'язанні із верифікацією результатів існуючих оприлюднених історико-філософських досліджень.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5
4.3	брати участь у роботі фахових аналітичних груп, вирішувати в межах свого фаху задачі різного рівня складності.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни					
Програмні результати навчання	.1	.2	.1	.1	.2

7. Структура курсу: Заняття проводяться у вигляді лекцій, семінарів, з використання інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна заліком.

8. Схема формування оцінки:

8.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (**знання** 1.1 – 1.6), що складає 35% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння** 2.1-2.6); (**комунікація** 3.1-3.3); (**автономність та відповідальність** 4.1-4.3), що складає 65% загальної оцінки.

Критерії оцінювання:

1. Усна відповідь:

3 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу. Допускаються несуттєві неточності

2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на всю необхідну навчальну літературу,

1 бал - Має у відповіді суттєві неточності

2. Доповнення / дискусія:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

1 бал – доповнення містить інформацію, що не розширює дискусію

3. Самостійна робота, підсумкова письмова робота:

5 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

4 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності. Не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

8.2 Організація оцінювання:

Види робіт		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Усна відповідь ¹	До теми: 1,2,3... протягом семестру	«1» x 9 = 15	«3» x 9 = 27
Доповнення, участь в дискусіях	До теми: 1,2,3... протягом семестру	«1» x 9 = 9	«2» x 9 = 18
Самостійна індивідуальна робота	До теми: «Філософські ідеї Г.С. Сковороди»; «Філософські вчення П.Юркевича» «Київська світоглядно-гносеологічна школа (П.В.Копнін, В.І.Шинкарук)». (вересень, жовтень, грудень).	«4» x 3 = 12	«5» x 3 = 15

у разі відсутності студента на семінарському занятті, розглянуті на семінарі питання відпрацьовуються у письмовій формі. Загальна кількість балів за аудиторну роботу складає 60% від семестрової кількості балів

² Максимальна кількість балів за конспекти першоджерел в даній навчальній дисципліні не може бути більше, ніж 10% від семестрової кількості балів, тобто не більше, ніж 8 балів

³ Загальна кількість балів за самостійну індивідуальну роботу складає 10% від семестрової

кількості балів, тобто мін. – 6 бали, максимум – 10 балів

Підсумкове оцінювання у формі екзамену: екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів. Що в загальному підсумку дає 40 балів.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше 36 балів. Для допуску до екзамену студент має здати всі самостійні роботи та конспекти. Екзаменаційна оцінка не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Історія української філософії. Предмет, метод, значення. Міфологічна свідомість праукраїнців, як підгрунття вітчизняної філософії	1	1	2
2	Філософська думка у культурі київської русі. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України	1	2	2
3	Філософія України доби бароко. Києво-Могилянська академія.	2	2	2
4	Філософія Григорія Сковороди	2	2	4
5	Філософія просвітництва і романтизму в Україні.	2	2	4
6	Київська релігійно-філософська школа. Філософія П. Юркевича	2	2	2
7	Українська академічна філософія та основні напрямки розвитку філософії в Україні XIX – першої третини XX ст.	2	2	4
8	Філософія України в XX ст.	2	2	4
9	Українська філософська думка 90-х років XX – поч. XXI ст.: проблеми та перспективи	1	2	4
	<i>Самостійна індивідуальна робота</i>			2
	<i>Підсумкова контрольна робота</i>	2		
	ВСЬОГО	17	17	30

Загальний обсяг 64 год., в тому числі:

Лекцій - 17 год.

Семінари - 17 год.

Самостійна робота - 30 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна: (Базова)

1. Історія української філософії. Підручник. – К.:Академвидав, 2008.- 624с.;
2. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах. – К., 1997 – 328 с.;
3. Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії. Підручник. – К.: Либідь, 2004 – 488 с.

Додаткова:

1. Войтович В. Українська міфологія. – К.: Либідь, 2002;
2. Гатальська С.М. Філософія культури. – К.: Либідь, 2005;
3. Історія філософії України. Хрестоматія. – К.: Либідь, 1993;
4. Історія філософії України. Підручник. – К.: Либідь, 1994;
5. Історія української філософії: Хрестоматія. Упорядник М.В.Кашуба. – Львів, 2004;
6. Історія української філософії // Історія філософії: Словник. – К.,2005;
7. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів, 1995;
8. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу: істор. реліг. Вид. друге. – К., 1994;
9. Мицько І.З. Острозько слов'яно-греко-латинська академія. – К.: 1990;
10. Нічик В.М.,Литвинов В.Д., Стратій Я.М. Гуманістичні та реформаційні ідеї на Україні. – К., 1991;
11. Огородник І.В., Огородник В.В. Історія філософської думки в Україні. Курс лекцій. К., 1999;
12. Україна: філософський спадок століть // Хроніка – 2000, №№ 37-38, 39-40.
13. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії. – К., 2000;
14. Чижевський Д. Нариси історії філософії на Україні. – К., 1992;
15. Чижевський Д. Філософські твори 6 у 4-х т. – К., 2005;
16. Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрис, 2002.